

ANIJA VALLA
2023 AASTA EELARVE SELETUSKIRI

Kehra 2023

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Põhitegevuse tulud	5
2.1. Maksutulud	5
2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist.....	6
2.3. Saadud toetused.....	7
2.4. Muud tulud	9
3. Põhitegevuse kulud	10
3.1. Antavad toetused füüsilistele isikutele	11
3.2. Antavad toetused juriidilistele isikutele	12
3.3. Muud tegevuskulud	14
3.3.1. Üldvalitsemise kulud	14
3.3.2. Avalik kord ja julgeolek	15
3.3.3. Majandus	15
3.3.4. Keskkonnakaitse	16
3.3.5. Elamu- ja kommunaalmajandus	17
3.3.6. Vaba aeg, kultuur ja sport.....	17
3.3.7. Haridus	18
3.3.8. Sotsiaalne kaitse	20
4. Investeeringustegevus.....	21
4.1. Investeeringuobjektid	22
4.2. Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	23
5. Finantseerimistegevus.....	24
5.1. Laenud.....	24
5.2. Pikaajalised kohustused	25
6. Likviidsete varade muutus	25
7. Netovõlakoormus	256

1. Sissejuhatus

Anija valla eelarve koostamise aluseks on Anija valla põhimäärus, arengukava aastateks 2021-2027, valla teede ja tänavate teehoiukava, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (edaspidi KOFS), kohaliku omavalitsuse korralduse seadus (edaspidi KOKS) ning Anija valla finantsjuhtimise kord.

Anija valla eelarve koostatakse tekkepõhise arvestuspõhimõtte alusel. Eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Käesolev eelarve on Anija valla 2023. aasta raha ja muu finantsvara sissetulekute ja väljaminekute plaan. Eelarve koosneb viiest osast: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus.

2023. aastaks on vallal kolm prioriteeti:

- Vald on konkurentsivõimeline tööandja
- Euroopa Liidu ja riiklike toetuste abil investeringute teostamine
- jätkusuutlik eelarvepositsioon

Eelarve koostamise lähtealused on toodud Anija valla arengukavas ja eelarvestrateegias. Eelarve koostamisel on lähtutud Rahandusministeeriumi suvisest majandusprognoosist 2023. aastaks, tulude tegelikust laekumisest aastate lõikes ning 2022. aasta tulude ja kulude eelarve prognoositavast täitmisest. Riigieelarvest toetus- ja tasandusfonist eraldatavad summad põhinevad prognoosile, kuna eelarve projekti koostamise ajaks Rahandusministeeriumi poolt esitatud andmed on esialgsed.

Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade prognoositud põhitegevuse tuludest majandusliku sisu järgi ja tululiikide viisi ning tulude arvestuse alustest. Põhitegevuse kulude eelarveosas antakse ülevaade prognoositavatest kuludest tegevusalade viisi ja tuuakse ära põhjendused oluliste muutuste osas. Eelseisvaks eelarveaastaks kavandatavatest investeringutest objektide viisi koos maksumuste ja finantseerimisallikatega on ära toodud investeerimistegevuse osas. Finantseerimistegevuse osas antakse ülevaade valla laenukohustistest ja netovõla koormusest. Eelarve seletuskirjas toodud tabelites on võrdlusandmed 2022. aasta kohta ja muutused on väljendatud eurodes või protsentides. Tekkepõhise arvestusmeetodi alusel koostatud eelarves on põhitegevuse nõuete ja kohustiste muutused prognoositud eelarveosade kogusummas ja ei kajastu likviidsete varade muutustes.

Käesoleva määruse eelnõu ja seletuskirja on ette valmistanud finantsjuht Liivi Hansen (tel 619 9010, 5125241, liivi.hansen@anija.ee).

Anija valla 2023. aasta koondeelarve

	2022 kinnitatud eelarve	2023 eelarve	Muutus %
PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	11 906 797	13 236 517	11%
Maksutulud	6 733 960	7 786 100	15,6%
Tulud kaupade ja teenuste müügist	554 255	664 265	19,8%
Saadavad toetused	3 941 582	4 404 952	11,8%
Muud tegevustulud	677 000	381 200	-43,7%
PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	11 700 426	13 139 412	12%
Antavad toetused tegevuskuludeks kokku	996 139	938 504	-5,8%
sotsiaalitoetused füüsilistele isikutele	526 036	430 314	-18,2%
sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	470 103	508 190	8,1%
Muud tegevuskulud kokku	10 704 287	12 200 908	14,0%
personalikulud	6 399 893	8 102 415	26,6%
majandamiskulud	4 192 541	3 965 508	-5,4%
muud kulud	111 853	132 985	18,9%
PÕHITEGEVUSE TULEM	206 371	97 105	-52,9%
INVESTEERIMISTEGEVUS KOKKU	-2 650 016	-2 731 463	3,1%
Põhivara müük	210 353	259 000	23,1%
Põhivara soetus	-4 106 083	-3 639 419	-11,4%
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 384 082	932 698	-32,6%
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-108 716	-117 156	7,8%
Finantstulud ja -kulud	-29 652	-166 586	461,8%
EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-2 443 645	-2 634 358	7,8%
FINANTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	1 674 141	1 663 143	-0,7%
Võlakohustuste võtmine	2 350 000	2 500 000	6,4%
Võlakohustuste täitmine	-675 859	-836 857	23,8%
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	769 504	971 215	26,2%
Aasta alguse raha jääk	869 456	740 279	-14,9%
Nõuete ja kohustuste muutus	0	230 936	100%
Likviidsete varade jääk	99 952	0	-100%

2. Põhitegevuse tulud

2023. aasta eelarvesse on planeeritud põhitegevuse tulud kokku 13 236 517 eurot, mis on 1 329 720 eurot enam kui 2022. aastal. Tulud suurenevad 11%. Põhitegevuse tulud koosnevad maksutuludest, kaupade ja teenuste müügituludest, laekuvatest tegevustoetustest ja muudest tegevustuludest. Nimetatud tulude osakaal kogu põhitegevuse tuludest annab ülevaate tabel 1.

Tabel 1. Põhitegevuse tulud

Tulu liik	2022 aasta eelarve	Osakaal %	2023 aasta eelarve	Osakaal %
Maksutulud	6 733 960	57%	7 786 100	59%
Kaupade ja teenuste müük	554 255	5%	664 265	5%
Saadud toetused	3 941 582	32%	4 404 952	33%
Muud tegevustulud	677 000	6%	381 200	3%
KOKKU	11 906 797	100%	13 236 517	100%

2.1. Maksutulud

Põhitegevuse tuludest olulise osa moodustavad maksutulud. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust ja maamaksust. Kohalikule omavalitsusele laekub tema elanike maksutavalt brutotulult (v.a pensionid, dividendid ja vara müük) 11,96% füüsilise isiku tulumaksu. Prognoositud on 2023. aastaks tulud üksikisiku tulumaksust kokku 7,5 miljonit eurot, mis on 9,5% enam, kui 2022.a. eeldatav tegelik maksutulu. Eelarve seletuskirja koostamise hetkes seisuga laekub hinnanguliselt 2022. aastal tulumaksu tulu 6,8 miljonit eurot ehk 335 tuhat eurot rohkem eelarvestatud summast.

Elanike arv 2022. aasta alguses oli 6 273 inimest ja 2023. aasta alguse seisuga 6 431 inimest.

Anija vallas on 2022.aastal keskmiselt 3 251 maksumaksjat. Maksumaksjate arv aasta algusega võrreldes on jäänud samaks. Keskmise kuu sissetulek ühe maksumaksja kohta 2021. aastal oli 1 386 eurot ja 2022. aastal esialgsete andmete alusel 1 403 eurot. Eestis keskmine brutokuupalk oli 2022. aasta III kvartalis 1 679 eurot. Maksumaksjate osakaal kogu valla elanike arvust on ca 52 %. Töötute arv oli seisuga 30.november 2022.a. 251 inimest, mis on 74 inimest rohkem kui aasta alguses.

Maamaksu maksumäär on 2,4% ja tulu laekub 100% valla eelarvesse. Tulu maamaksust kokku on planeeritud 240 600 eurot, mis on samal tasemel 2022. aastaga võrreldes. Maa-amet viis 2022. aastal läbi maa korralise hindamise, mille tulemusel maa väärtus muutus. Hindamise tulemused 2023. aastal maamaksu veel ei mõjuta. Maa korralise hindamise tulemused võetakse kasutusele alates 1.jaanuarist 2024. Uued maamaksu määrad kehtestab kohalik omavalitsus 1.juuliks 2023.

Maksutuludest annab ülevaate tabel 2.

Tabel 2. Maksutulud

Maksutulu liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes	Muutus %
Füüsilise isiku tulumaks	6 493 360	7 545 500	1 052 140	16,2%
Maamaks	240 600	240 600	0	0
KOKKU	6 733 960	7 786 100	1 052 140	15,6%

2.2. Tulud kaupade ja teenuste müügist

2023. aasta eelarvesse on planeeritud laekumine kaupade ja teenuste müügist kokku 664 265 eurot, mis on 110 010 eurot enam, kui 2022. aastal.

Riigilõivu tulud laekuvad ehitus- ja kasutuslubade eest. Eelarvestatud summa aluseks on 2022. aasta tegelik laekumine.

Kunstidekooli õppemaksust laekuvate tulude arvestuse aluseks on õppijate arv ja vallavolikogu määrusega kinnitatud õppetasad. Tulude tõus tuleneb planeeritavast õppetasadde tõusust.

Lasteaedade kohatasude tuludeks on lastevanemate poolt makstavad osalustasud. Arvestamise aluseks on laste arv ja vallavolikogu määrusega kehtestatud kohatasu maksumused, mis on otseselt seotud Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud miinimumpalgaga. Tulude suurenemine tuleneb 2023. aasta miinimumpalga tõusust.

Õppevahendite tasud on arvestatud kunstidekooli muusikariistade rentimisest saadavad tulud.

Muud tulud haridusalasest tegevusest kajastatakse tulud osalustasudest Alavere Põhikoolis toimuva eelkooli eest. Vallavalitsuse 28.12.2022 korraldusega nr 2-3/793 kehtestati eelkooli osalustasuks 20 eurot kalendrikuus. Eelarvestatud summa 2022. aastal sisaldas lasteaedades praktikate juhendamise eest ülikoolidelt saadavad tasud.

Lasteaedades ja koolides toitlustamise tulude summa arvestamise aluseks on laste arv ja vallavalitsuse korraldusega ning allasutuse juhi käskkirjaga kinnitatud toidupäeva maksumused.

Omavalitsustelt hariduskulude katteks laekuvate tulude arvestamise aluseks on teiste valdade haridusasutustes käivate Anija valla laste arv. Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt kehtestatud õppeosalustasu 2023. aastaks on 99 eurot (2022. aastal oli 96 eurot) õpilase kohta kuus. Vallavalitsuse korraldusega 2023. aastaks kehtestatakse lasteaia kohatasu maksumused. Tulude summa täpsustub 2023. aasta alguses, kui arvestuslikes kuutasudes tehakse ümberarvestused.

Raamatukogude tasuliste teenuste tuludeks on paljundusteenuste eest laekuvad summad.

Rahva- ja kultuurimajade tulude real on arvestatud piletitulu ja arvestamise aluseks on kavandatavad tasulised üritused ja kinopiletite müügitulu, eeldusel, et riigis kehtiv olukord võimaldab kultuuriüritusi korraldada.

Sotsiaalialase tegevuse tuludeks on koduhooldusteenuse tulud arvestusega keskmiselt 225 eurot kuus, Sotsiaalkindlustusametilt laekuvad tulud arvestusega 3 634 eurot kuus sh raske ja sügava puudega lastele teenuste osutamiseks ja Sotsiaalkeskuse poolt pakutav päevahoiu-, pesupesemis- ja duššiteenus. Eelarvestatud summa on võrreldes varasema aastaga väiksem, kuna 2023. aastal ei jätku ESF projekt, mille raames finantseeriti raske- ja sügava puudega lastele teenuste osutamine.

Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuse tuludeks on elamispindade üüri ning kommunaalteenustest laekuvad summad. Üüri summade arvestamise aluseks on vallavolikogu määrusega kinnitatud eluruumide üüri piirmäärad ja lisaks tasuvad üürnikud kommunaalkulud. Valla omandis on 31 korterit, millest neli ei ole hetkel välja üüritud. Lisaks on sotsiaalelamispinnad Kehras Kose mnt 22 sotsiaalmajas, 29 elamispinda, millest viis on perekodu kasutuses ja kaks ei ole välja

üüritud. Aegviidus Piibe mnt 12 sotsiaalmajas on 24 elamispinda, millest kuus ei ole välja üüritud. Eelarvestatud üürisummade tulud kokku kuus on 1 621 eurot.

Mitteeluruumide rendituludeks on rentnikelt laekuvad renditasud ja kommunaalkulude katteks laekuvad tulud. Lisaks ühekordsete ruumide renditulud koolides, kultuuri- ja rahvamajades, sotsiaal- ja noortekeskustes.

Üldvalitsemise tuludeks on arvestatud OÜ Velko AV raamatupidamisteenuse osutamisest saadavad tasud. Planeeritud on osaühingu raamatupidamist teostada alates 1.02.2023 vallavalitsuse raamatupidamise osakonna poolt.

Kaupade ja teenuste müügituludest annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3. Tulud kaupade ja teenuste müügist

Kaupade ja teenuste tulu liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes	Muutus %
Riigilõivud	12 500	19 000	6 500	52%
Kunstidekooli õppemaks	50 400	56 213	5 813	12%
Lasteaedade kohatasud	152 840	177 287	24 447	16%
Õppevahendite tasud	1 500	1 850	350	23%
Muud tulud haridusalasest tegevustest	1 200	400	-800	-67%
Toitlustamisteenus	66 040	108 400	42 360	64%
Omavalitsustelt hariduskulude katteks	98 550	117 138	18 588	19%
Raamatukogude tasulised teenused	300	400	100	33%
Rahva- ja kultuurimajade tulud	23 305	23 000	-305	-1%
Muud vaba aja tegevustulud	1 475	1 500	25	2%
Sotsiaalalialase tegevuse tulud	44 545	26 482	-18 063	-41%
Elamu- ja kom.maj.tegevuse tulud	83 320	91 700	8 380	10%
Mitteeluruumide üüri- ja renditulud	18 280	22 350	4 070	22%
Tulud üldvalitsemisest	0	18 545	18 545	100%
KOKKU	554 255	664 265	110 010	

2.3. Saadud toetused

2023. aasta eelarvesse on planeeritud erinevateks tegevusteks saadavaid sihtotstarbelisi tegevustoetuseid kokku 4 404 952 eurot, millest riigi poolt eraldatud toetus- ja tasandusfondist tulud 4 150 915 eurot ja muud tegevuskulude sihtfinantseerimise tulud 254 037 eurot. Eelarvestatud summad osaliselt ei ole eelarve projekti koostamise ajaks Vabariigi Valitsuse poolt lõplikult veel kinnitatud.

Toetusfondist eraldatakse vallale vahendid üldhariduskoolide hariduskulude katmiseks, koolieelsete lasteasutuste toetuseks, sotsiaaltoetusteks, matustetoetusteks, valla eestkostel olevate laste asendus- ja järelhooldusteenuste kulude eest tasumiseks, noorte huvialategevusteks, kohalike teede hooldamiseks ning sündide ja surmade registreerimise kulude hüvitamiseks. Tasandusfond on mõeldud valdade ja linnade eelarveliste võimaluste ühtlustamiseks ja vahendid jaotatakse vastavalt riigieelarve seadusele. Tasandus- ja toetusfondi ühtne eesmärk on tagada kohalikele omavalitsustele piisavad vahendid kohalike elu küsimuste üle iseseisvalt otsustamiseks.

Koolide hariduskulude katmiseks eraldatava summa arvestuse aluseks on õpetajate palga alammäär, tavaõppel õppivate õpilaste arv ja tõhustatud- ning erituge vajavate õpilaste arv. Anija valla üldhariduskoolides õpib kokku 10. novembri 2022. aasta andmetel 663 (2021.a. 636) põhikooli õpilast, kelledest tavaõppel 564 (2021.a. 560) õpilast ja eriõppekava alusel 24 (2021.a. 18) õpilast (tõhustatud- ja erituge vajajad). Gümnaasiumi õppel on 75 (2021.a. 58) õpilast. Toetusfondist üldhariduskoolide pidamiseks antava toetuse jaotuse summad on Vabariigi Valitsuse 5.jaanuaril 2023 korraldusega nr 2 kinnitatud.

Sotsiaaltoetusteks eraldatavate summade arvestuse aluseks on toetust vajavate isikute/perede arv. Saadav toetus on mõeldud sotsiaaltoetuste maksmise korraldamiseks, raske ja sügava puudega laste hoiu teenusteks ning toimetulekutoetuste ja matusetootuste maksmiseks. Matusetootuse summa on arvestusega 250 eurot surmajuhtumi kohta.

Asendus- ja järelhooldusteenusteks eraldatava toetuse summa arvestamise aluseks on valla eeskostel järelhooldusel, hooldusperes, asenduskodus ja perekodus olevate laste arv.

Lasteaiaõpetajate palkade tõstmise motiveerimiseks eraldab riik vahendid toetusfondi kaudu. Toetus on abiks maksta lasteaiaõpetajatele vähemalt 90% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast, magistrikraadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajatele vähemalt 100% üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäärast. Anija Valla Lasteaedades käib 10. novembri 2022.a. seisuga 260 last ja Aegviidu lasteaias 48 last. Lasteaias käivate laste arv 10.11.2021.a. oli 310.

Noorte huvitegevuseks eraldatava toetuse eesmärgiks on suurendada laste ja noorte osalemise (7-19 aasta vanused) võimalusi huvihariduses ja huvitegevuses läbi mitmekesisuse ja kättesaadavuse parandamise. Saadava toetuse summa arvestamise aluseks on majanduslikes raskustes olevate perede laste arv ning laste ja noorte arv vallas.

Kohalike teede korrashoiu toetuse summa arvestamise aluseks on teeregistris olevad teed: maanteed kokku 110 km ja tänavaid kokku 38 km.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise tuluna on kajastatud eelarveprojekti koostamise ajal, teadaolevate toetuste eraldused ja planeeritavad toetuste taotlused 2023. aastal.

Sihtfinantseerimise tuluna on arvestatud:

- Haridus- ja Teadusministeeriumilt rahaline toetus põhikooli statsionaarses õppes eesti keele ja eesti keeles õpetavate õpetajate lisatöö keelekümblusõpilaste eesti keeles õppimise valmiduse suurendamiseks;
- Haridus- ja Teadusministeeriumilt 2022. aastal eraldatud rahaline toetus eesti õppekeelega lasteaedadele eesti keele ja eestikeelseks õppeks (toetust kasutatakse 2023. aastal);
- Riigi Tugiteenuste Keskuselt toetus projektile „Anija vallas on elanike vajadusi arvestav, turvaline ja kestlik elukeskkond“;
- Kaitseministeeriumilt „Heade kavatsuste“ kokkuleppe alusel eraldatavad vahendid kaitseväge polügoni harjutusväljakute piirkonnale;
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ametilt Euroopa Liidu toiduprogrammi raames koolipiima ja -puuvilja toetus;
- Rahandusministeeriumilt toetus Lastetare hoone ja Aegviidus Tamme 13 hoone lammutamiseks;

- Riigi valimisteenistuse poolt eraldatud raha Riigikogu liikmete valimiste läbiviimiseks, alus 3.jaanuari 2023 korraldus nr 5.

Sihtotstarbelised tegevustoetused muudelt asutustelt ei ole eelarveaastate lõikes võrreldavad ja seetõttu ei ole muutuste protsendi väljatoomine otstarbekas.

Eelarvestatud toetustest annab ülevaate tabel 4.

Tabel 4. Saadud toetused

Toetuse liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus	Muutus %
Toetus- ja tasandusfond kokku	3 422 940	4 150 915	727 975	21%
<i>s.h. haridustoetus</i>	1 810 929	2 319 263	508 334	28%
<i>koolilõuna</i>	110 950	115 850	4 900	4%
<i>lasteaedadele toetus</i>	111 299	111 571	272	0%
<i>noorte huvialategevus</i>	89 397	82 383	-7 014	-8%
<i>sotsiaaltoetused</i>	310 612	448 086	137 474	44%
<i>asendus- ja järelhooldusteenus</i>	356 583	363 780	7 197	2%
<i>matusetoetused</i>	18 083	18 336	253	1%
<i>kohalike teede korrashoid</i>	248 518	211 759	-36 759	-15%
<i>rahvastiku toimingud</i>	1 392	434	-958	-69%
<i>tasandusfond</i>	365 177	379 453	14 276	4%
<i>kõrgendatud kuludega toimetulemiseks</i>	0	100 000	100 000	100%
Toetused tegevuskuludeks kokku	518 642	254 037	-264 605	
<i>s.h. Haridus- ja Teadusministeerium</i>	240 640	154 462	-86 178	
<i>Rahandusministeerium</i>	82 836	47 003	-35 833	
<i>Kaitseministeerium</i>	35 572	35 572	0	
<i>Sotsiaalministeerium</i>	25 928	0	-25 928	
<i>Kultuuriministeerium</i>	3 370	0	-3 370	
<i>SA Keskkonnainvesteeringute Keskus</i>	57 700	0	-57 700	
<i>Haridus- ja Noorsooamet</i>	15 569	0	-15 569	
<i>Põllumajanduse Registrite ja Inf.amet</i>	14 000	17 000	3 000	
<i>Päästeamet</i>	15 928	0	-15 928	
<i>Muud tegevustoetused</i>	27 099	0	-27 099	
KÕIK TOETUSED KOKKU	3 941 582	4 404 952	463 370	

2.4. Muud tulud

2023. aasta eelarvesse on planeeritud muud tegevustulud kokku 381 200 eurot, mis on 295 800 eurot vähem kui 2022. aastal. Muude tuludena on arvestatud tulud keskkonnatasudest, sh kaevandamisõiguse tasud, vee erikasutuse tasud ja saastetasud. Keskkonnatasud on riigi jaoks omanikutulu ja KOVde jaoks keskkonnahäiringu kompensatsioon. Keskkonnatasude määrad ja jaotus on kehtestatud keskkonnatasude seadusega. Valla erritooriumil toimub kaevandamine neljas karjääris: Soodla liivkarjääris, Soodla II liivakarjääris, Raudoja liivakarjääris ja Poolvahe II liivakarjääris. Neist kõige aktiivsemalt Soodla II liivakarjääri 15-ndas plokis. KOVidele laekuv kaevandamisõiguse tasumäär ja vee erikasutuse tasumäärad ei tõuse. Tulude arvestamise aluseks on 2022. aasta tegelik laekumine ja Rahandusministeeriumi prognoos. Tegelik keskkonnatasude laekumine sõltub välja kaevatud maavarade kogustest.

Trahvituludena on arvestatud ettekirjutistega määratud trahvinõuded. Muude tulude laekumistest annab ülevaate tabel 5.

Tabel 5. Muud tulud

Tulu liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes	Muutus %
Kaevandamistasu	500 000	200 000	-300 000	-60%
Vee erikasutuse tasu	176 000	180 000	4 000	2%
Trahvid	1 000	1 200	200	20%
Kokku muud tulud	677 000	381 200	-295 800	-44%

3. Põhitegevuse kulud

2023. aasta eelarvesse on planeeritud põhitegevuse kulud kokku 13 139 412 eurot, mis on 1 438 986 eurot enam kui 2022. aastal, kulud suurenevad 12%. Põhitegevuse kulud koosnevad makstavatest toetustest, tegevuskuludest ja muudest kuludest.

Võrreldes 2022. aastaga makstavate toetuste kogusumma väheneb 57 635 euro võrra ehk 5,8%. Valla eelarvest makstakse toetuseid füüsilistele isikutele (sotsiaaltoetused, peretoetused) ja juriidilistele isikutele (liikmemaksud, osalustasud, tegevustoetused), vt tabel 7 ja 8.

Tegevuskulud koosnevad personalikuludest ja majandamiskuludest. Kuludeks eelarvestatud kogusumma summa võrreldes 2022. aastaga suureneb 1 496 621 euro võrra ehk 14,0%.

Personalikulude eelarve suureneb 1 702 522 euro võrra ehk 26,6%. Planeeritud on töötajate palgatõus kuni 24% ja lisatud on töötajate koosseisudes kavandatavad muudatused, sh heakorratöötajate ületoomine osaühingust Velko AV vallavalitsuse majandusosakonna koosseisu. Personalikulude arvestamise aluseks on võetud Anija Vallavalikogu 24.11.2022 määrus nr 20 „Anija Vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste töötajate palgajuhend“ lisa 1.

Personalikulud moodustavad kogu põhitegevuse tuludest 61,2% (2022. aastal 56,5%). Naabervaldadel on vastav osakaal 2022. aasta andmetel 54-63% ja Harjumaa keskmine 44%. Üldjuhul loetakse vastavat finantsnäitajat rahuldavaks, kui personalikulud ei ületa 60% valla põhitegevuse tuludest.

Majandamiskulude eelarve väheneb 227 033 euro võrra ehk 5,4%. Olulisem kulude muutus tuleneb heakorra tegevuse ümberkorraldusest. Heakorrateenust ei osteta väljaspoolt sisse, vaid tööd teostavad vallavalitsuse koosseisus olevad heakorratöötajad. Jäätmejaama opereerimiskulusi eelarvesse ei kavandata, kuna kulud katab jäätmevedaja.

Energiahindade kallinemisest tuleneva kulude kasvuga on eelarves arvestatud. Elektrienergia kulu kokku 2023. aastal on planeeritud 261 915 eurot (2022.a. oli 245 420 eurot). Soojusenergia kulu kokku 2023. aastal 263 470 eurot (2022.a. oli 208 102 eurot).

Muude kuludena kajastatakse eelarves reservfondi suunatud summa, mis on 1% valla eelarve põhitegevuse tuludest. Reservi summat täpsustatakse kuni tulude eelarvestatud maht on lõplikult paigas.

Kuluderühma osakaal kogu põhitegevuse kuludest on toodud tabelis 6. Detailsem info kulude muutusest ja sisust tegevusalade lõikes on toodud alljärgnevas alapeatükkides.

Tabel 6. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulu rühm	2022 aasta eelarve	Osakaal %	2023 aasta eelarve	Osakaal %
Antavad toetused tegevuskuludeks kokku	996 139	8,5%	938 504	-6%
<i>sh sotsiaalabitoetused füüsilistele isikutele</i>	526 036	4,5%	430 314	-18%
<i>sihtotstarbelised toetused jur.isikutele</i>	470 103	4,0%	508 190	8%
Muud tegevuskulud kokku	10 704 287	91,5%	12 200 908	14%
<i>sh personalikulud</i>	6 399 893	54,7%	8 102 415	26%
<i>majandamiskulud</i>	4 192 541	35,8%	3 965 508	-5%
<i>muud kulud</i>	111 853	1,0%	132 985	19%
Põhitegevuse kulud kokku	11 700 426	100%	13 139 412	12%

3.1. Antavad toetused füüsilistele isikutele

2023. aasta eelarvesse on planeeritud maksta füüsilistele isikutele toetusi kokku summas 430 314 eurot, mis on 95 722 eurot vähem kui 2022. aastal. Eelarvestatud summa vähenemise põhjuseks on, et 2022. aastal maksti vähekindlustatud peredele erakorraliselt energiahinna tõusu hüvitisi, mida 2023. aastaks kavandatud ei ole. Lisaks on riigi poolne toetus toimetulekutoetuste maksmiseks esialgsete andmete alusel väiksem, kui 2022. aastal. Riigi poolt eraldatavad summad toetuste maksmiseks on Rahandusministeeriumi andmetel esialgsed ja võivad muutuda. Füüsilistele isikutele makstavad toimetulekutoetused, matusetootused ja toetused hooldusperes olevatele lastele kaetakse riigi poolt eraldatavate vahendite arvelt.

Anija Vallavolikogu 22.12.2022 vastu võetud määruse nr 22 „Sotsiaaltoetuste määramise ja maksmise kord“ muutmiseiga suurendati hooldajatoetuseid ja vastavad summad on eelarvesse kavandatud.

Täpsema ülevaate makstavatest toetustest annab tabel 7.

Tabel 7. Toetused füüsilistele isikutele

Toetuse liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Lastetoetused kokku	77 504	97 736	20 232
<i>s.h. sünnitoetus</i>	32 500	52 000	19 500
<i>koolitoetus</i>	700	700	0
<i>tervisetoetus lastega peredele</i>	100	100	0
<i>laagratoetus</i>	200	200	0
<i>ranitsatoetus</i>	10 500	10 500	0
<i>kommipakid jõuludeks</i>	4 500	5 000	500
<i>sõidusoodustused</i>	2 000	5 400	3 400
<i>riiklik toetus hooldusperedele</i>	20 804	19 236	-1 568
<i>toitlustustoetus</i>	1 200	1 600	400
<i>õppetoetused</i>	5 000	3 000	-2 000
Sotsiaalabi toetused kokku	448 532	332 578	-115 954
<i>s.h. matusetootused</i>	20 764	17 336	-3 428
<i>küttetoetus</i>	700	1 500	800
<i>erakorraline toetus</i>	1 500	1 500	0
<i>lgapäevase toimetuleku toetus</i>	2 500	1 700	-800

<i>sünnipäevatoetus</i>	7 200	8 190	990
<i>ravitoetus</i>	600	600	0
<i>transporditoetus</i>	400	400	0
<i>hooldajatoetus</i>	15 000	28 800	13 800
<i>riiklik toimetulekutoetus</i>	301 643	243 154	-58 489
<i>erijuhtude sotsiaalmaks</i>	23 310	25 898	2 588
<i>energiahinna tõusu toetus</i>	62 615	0	-62 615
<i>ajutise kaitse saanutele toetused</i>	9 300	0	-9 300
Aukodanike preemiad	3 000	3 500	500
Kokku toetused füüsilistele isikutele	526 036	430 314	-95 722

3.2. Antavad toetused juriidilistele isikutele

2022. aasta eelarvesse on planeeritud anda toetusi juriidilistele isikutele kokku 508 190 eurot, mis on 38 087 eurot enam kui 2022. aastal. Sellel eelarve kulreal kajastatakse makstavad liikmemaksud ja dotatsioonid, toetused vabaühendustele ja sihtasutustele.

Harjumaa Omavalitsuste Liidule makstav tegevustoetus koosneb püsivosast 8 948 eurot aastas ja on kõigile KOVidele ühesuurune ning sellele lisandub üks euro iga valla elaniku kohta. Eelarves on arvestatud selleks 4873 eurot. Summa täpsustub 2023. aasta alguses.

Eesti Linnade ja Valdade Liidu liikmemaks on 2023. aastal 1 091 eurot. Aluseks ELVL üldkoosoleku otsus.

MTÜle Ida-Harju Koostöökoda makstakse Leader tegevusgrupi tegevustoetust kokku summas 2196 eurot, arvestuse aluseks on elanike arv. Summa täpsustub 2023. aasta alguses.

MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse aasta liikmemaks on 8 053 eurot ja lisaks makstakse dotatsiooni ühis- ja koolitranspordi eest kokku summas 202 858 eurot.

Sihtasutusele Anija Valla Spordimaailm antakse toetust valla spordiklubidele noorsportlaste tegevuse toetamiseks 42 040 eurot. Toetussumma arvestamise aluseks on õpilase pearaha kuni 180 eurot ja aluseks on spordiklubide poolt esitatud nimekirjad treeningutel osalejate kohta. Sihtasutuse toetuse summa on väiksem võrreldes varasema aastaga, kuna eraldatava toetuse summa ei sisalda spordikeskuste arendamise projekti omaosaluse toetust.

Sihtasutusele Anija Valla Spordimaailm antakse tegevustoetust Aegviidu Tervisedepoo opereerimiseks. Hoone rendile andmiseks läbiviidud enampakkumiste kaudu ei ole rentniku väljaspoolt leitud.

Sihtasutusele Anija Mõisa Haldus eraldatakse tegevustoetus 80 000 eurot, vastavalt Anija Vallavolikogu 22.12.2022 otsusele nr 76.

Osaühingule Sõnumitooja eelarvestatud toetuse summa arvestuse aluseks on 4,80 eurot ühe valla elaniku kohta. Summa täpsustub 2023. aasta alguses.

MTÜle Kehra Raudteejaam eraldatakse toetust 17 780 eurot muuseumi tegevuskulude katteks. Aluseks on vallavolikogu protokolliline otsus 19.veebruari 2010.a. ja MTÜ taotlus.

MTÜle Spordiklubi Kehra Käsipall esindusmeeskonnale eraldatakse toetus summas 30 000 eurot, vastavalt Anija Vallavolikogu 22.12.2022 otsusele nr 77.

MTÜle Triibik eraldatakse toetus „Kehra Nukk“ tegevuste järjepidevuse säilitamiseks ja hoidmiseks 3 000 eurot. Aluseks on MTÜ taotlus ja kultuuri- ja vabaaja komisjoni otsus.

Vabaühendustele eraldatakse toetused vastavalt Anija valla eelarvest vabaühenduste tegevusteks toetuse taotlemise korrale. Taotlused läbivaadanud kultuuri- ja vabaaja komisjoni ettepaneku alusel ja vallavalitsuse ettepanekul eraldatakse vabaühendustele toetusteks kokku summas 9 500 eurot.

Ühekordset toetust eraldatakse Aegviidu Aleksandri kogudusele, Harju-Jaani Ristija Johannese kogudusele ja Kehra kogudusele kokku summas 2 500 eurot.

MTÜle Spordiklubi Presidendirada, Eesti Muusikakoolide Liidule, Eesti Avatud Noortekeskuse ühendusele ning Eesti Laste ja Noorte Hoolekandeesutuste Ühendusele makstakse liikmemaksu.

Detailsem info makstavatest toetustest on toodud tabelis 8.

Tabel 8. Toetused juriidilistele isikutele

Toetuse saaja	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes	Selgitus
Harjumaa Omavalitsuste Liit	13 821	13 821	0	liikmemaks, arvestuse aluseks elanike arv
Eesti Linnade ja Valdade Liit	3 091	1 091	-2 000	Liikmemaks ja UA toetus
Ida-Harju Koostöökoda	2 196	2 196	0	liikmemaks, arvestuse aluseks elanike arv
Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	155 551	210 911	55 360	liikmemaks ja õpilastranspordi toetus
Kesk-Eesti Jäätmevalduskeskus	7 529	0	-7 529	liikmemaks
SA Anija Valla Spordimaailm	56 650	42 040	-14 610	spordiklubidele toetus; (2022.a. summa sisaldas 20 tuh. projektitoetust)
SA Anija Valla Spordimaailm	0	63 600	63 600	Aegviidu Tervisedepoo tegevuskulude katteks
SA Anija Mõisa Haldus	120 000	80 000	-40 000	Volikogu otsuse alusel
Sõnumitooja OÜ	25 140	30 140	5 000	koostöölepingu alusel
MTÜ Kehra Raudteejaam	14 480	17 780	3 300	MTÜ taotluse alusel
MTÜ Spordiklubi Kehra Käsipall	34 500	30 000	-4 500	Volikogu otsuse alusel
MTÜ Triibik	8 000	3 000	-5 000	Komisjoni otsuse alusel
Vabaühendused	25 354	9 500	-15 854	komisjoni otsuse alusel
Religioon	2 200	2 500	300	kogudustele
MTÜ Presidendirada	1 000	1 000	0	Liikmemaks
Eesti Muusikakoolide Liit	172	172	0	Liikmemaks
Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	280	300	20	Liikmemaks
Eesti Laste ja Noorte Hoolekandeesutuste Ühendus	139	139	0	Liikmemaks
Kokku toetused juriidilistele isikutele	470 103	508 190	38 087	

3.3. Muud tegevuskulud

2023. aasta eelarvesse on planeeritud tegevuskuludeks kokku 12 200 908 eurot, mis on 1 438 986 euro võrra enam kui 2022. aastal ehk tõus 12%. Tegevuskulud koosnevad personalikuludest, majandamiskuludest ja muudest kuludest.

Personalikuludeks eelarve summa kokku on 8 102 415 eurot, mis on 1 702 522 euro võrra suurem kui 2022. aastal, kasv 26,6%. Eelarves on kavandatud üldiseks palgatõusuks kuni 24%. Lisatud on täiendavad ametikohad vallavalitsuse koosseisus (heakorra töötajad), vt lk 10 p 3. Personalikulude hulgas on sotsiaalmaksu protsendiks arvestatud 2022. aastaks kehtestatud 33% ja tööandja töötuskindlustusmaks 0,8. Detailsema ülevaate personalikulude muutustest tegevusalade lõikes on toodud allpool alapeatükkides.

Majandamiskuludeks eelarvestatud summa kokku on 3 965 508 eurot, mis on 227 033 eurot vähem, kui 2022. aastal, kahanemine 5,4%. Majandamiskulude vähenemise põhjuseks on eelkõige heakorratööde tegevuste ümberkujundamine, vt lk 10 p 3. Lisaks on üldine suund väärtustada töötajaid ja panustada töötasude tõusu ning muud kulukamad tegevused lükkuvad edasi. Detailsema ülevaate majandamiskulude muutustest tegevusalade lõikes on toodud allpool alapeatükkides.

Muude kulude real on kajastatud reservfondi eraldatud summa, mille arvestamise aluseks on Anija valla finantsjuhtimise korras alusel 1% põhitegevuse tuludest. Reservfond moodustatakse igaaastaselt vallaeelarve kulude koosseisus, mille üldiseks põhimõtteks on ettenägematute olukordade ilmnemisel planeerimata tegevuste ja kohustuste täitmine vallavalitsuse otsuste alusel.

Tegevusalade viisi eelarvestatud summad ja osakaal kogu tegevuskuludest on toodud tabelis 9.

Tabel 9. Tegevuskulud tegevusalade viisi

Tegevusala	2022 aasta eelarve	Osakaal %	2023 aasta eelarve	Osakaal %
Üldvalitsemine	551 015	5,1%	626 415	5,1%
Avalik kord ja julgeolek	26 570	0,2%	31 171	0,2%
Majandus	487 715	4,6%	656 520	5,4%
Keskkonnakaitse	770 472	7,2%	692 451	5,8%
Elamu- ja kommunaalmajandus	181 875	1,7%	152 890	1,3%
Tervishoid	6 300	0,0%	6 300	0,0%
Vaba aeg, kultuur, sport	1 049 478	9,9%	1 164 360	9,5%
Haridus	6 460 704	60,4%	7 522 304	61,7%
Sotsiaalne kaitse	1 058 940	9,9%	1 216 132	10,0%
Reservfond	111 218	1,0%	132 365	1,0%
Kokku tegevuskulud	10 704 287	100%	12 200 908	100%

3.3.1. Üldvalitsemise kulud

2023. aasta eelarvesse on planeeritud üldvalitsemise tegevuskuludeks 626 416 eurot, mis on 75 400 eurot ehk 13,7% enam kui 2022. aastal. Lisatud on vahendid personalikulude tõusuks ja Riigikogu liikmete valimiste läbiviimisega seotud kulud.

Üldvalitsemise kulude detailsem liigitus on toodud tabelis 10.

Tabel 10. Üldvalitsemise kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Vallavolikogu	68 685	70 437	1 752
Vallavalitsus	367 730	385 785	18 055
Raamatupidamine	114 600	159 837	45 237
Valimised	0	10 356	10 356
Kokku üldvalitsemiskulud	551 015	626 415	75 400

3.3.2. Avalik kord ja julgeolek

2023. aasta eelarve avaliku korrale ja julgeolekule on kokku 31 171 eurot, mis on 4 601 eurot ehk 17,3% enam kui 2022. aastal. Lisatud on vahendid personalikulude tõusuks ja satelliit-terminalide teenustasud.

Detailsema info kuludest annab tabel 11.

Tabel 11. Avaliku korra ja julgeoleku kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Avalik kord ja järelevalve	26 570	31 171	4 601
Kokku avalik korra kulud	26 570	31 171	4 601

3.3.3. Majandus

2023. aasta eelarve majanduse tegevusvaldkonnale on kokku 656 520 eurot, mis on 168 805 eurot ehk 34,6 % enam, kui 2022. aastal. Lisatud on vahendid personalikulude tõusuks, uute sõidukite rendimaksekulud ning hoonete lammutuskulud.

Maakorralduse tegevusala real on eelarvestatud maa- ja teespetsialisti tööjõukulud ja nimetatud tegevustega seotud majandamiskulud.

Ehituse tegevusala real on eelarvestatud ehitus- ja hankespetsialisti, arhitekt-planeeringuspetsialisti ja ehitusreferendi tööjõukulud ning nende tegevustega seotud majandamiskulud. Lisatud on Kehra Laste tn 6 ja Aegviidu Tamme tn 13 lammutustööde kulud. Tööde tellimiseks on 2022. aastal läbiviidud hange ja töövõtuleping on sõlmitud. Kulud kaetakse 33,95% sihtfinantseerimisena saadava toetuse arvelt Lastetare hoone ehituse projekti raames.

Teede- ja tänavate remondi eelarvesse on planeeritud kruusakatte hoolduseks ja greiderdustöödeks 120 000 eurot, tolmutõrjeks 10 000 eurot, asfaltteede ja –platside aukude parandustöödeks 62 100 eurot, liiklusmärkide ja –tähiste soetamiseks 3 000 eurot ning jalgrattaparklate ja kergliiklusteede hooldusteks 12 100 eurot. Suuremamahulised remondi- ja pindamistööd, vastavalt kinnitatud teehoiukavale on eelarvestatud investeerimisosas (vaata tabel 19, lk 22).

Turismi tegevusvaldkonna kuludena on kajastatud supluskohtade- ja puhkeparkide hooldus ning vee analüüside teostamise kulud.

Üldmajanduslike arendusprojektide kuludeks on arendusvaldkonna tegevuste elluviimine sh arendusjuhi personalikulud. Eelarvestatud on küsitluste, kampaaniate ja konkursside läbiviimise ning turismi valdkonna infomaterjalide väljatöötamise kulud. Arendustegevuse all kajastatakse ka koostöö ja võrgustamise eesmärgil tehtavad kulud, ettevõtluse-, tööhõive- ja kommunikatsioonitegevuse ning kodanikkonna arendamiseks tehtavad kulud.

Majanduse halduse real on eelarvestatud majandusspetsialisti, autojuhi jt majandusega seotud töötajate personalikulud ja nende tegevustega seotud majandamiskulud sh autode ja bussi rendi- ja hoolduskulud. Eelarvesse on lisatud kahe kaubiku ja ühe 8+1 isetkohaga väikebussi rendid.

Detailsema info majanduse tegevusvaldkonna kuludest tegevusalade viisi annab tabel 12.

Tabel 12. Majanduse tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Maakorraldus	32 195	37 739	5 544
Ehitus	83 380	166 007	82 627
Teede- ja tänavate remont	151 130	208 600	57 470
Turism	10 500	8 300	-2 200
Üldmaj. arendusprojektid	57 610	54 652	-2 958
Majanduse haldus	152 900	181 222	28 322
Kokku majanduse kulud	487 715	656 520	168 805

3.3.4. Keskkonnakaitse

2023. aasta eelarve keskkonnakaitse tegevusvaldkonna kuludeks kokku on 692 451 eurot, mis on 78 021 eurot ehk 10% vähem kui 2022. aastal.

Jäätmeäitluse eelarve summa sisaldab jäätmete koristamise, kogumise ja veoga seotud kulusi. Eelarve väheneb kuna 2022. aastal oli eelarvestatud KIKi projekti „Biojäätmete liigiti kogumise lahendused Anija valla elanikele“ kiirkompostrite soetamise vahendid ja jäätmejaama opereerimiskulud. Nimetatud kulutusi 2023. aasta eelarves ei ole planeeritud.

Avalike alade puhastuse eelarve sisaldab kulutusi libedusetõrjeks ja tänavate puhastustöödeks.

Heitveekäitluse eelarve real kajastatakse Kehra linna sademevee ärajuhtimisega seotud hooldustööd.

Haljastuse tegevusala real on eelarvestatud kulud heakorratöödeks, muruniitmiseks, Alavere ja Pikva pargi hoolduseks, lisaks vahendid pinkide ja prügikastide ostmiseks.

Keskkonnakaitse halduse eelarves kajastatakse keskkonnaspetsialisti personalikulud ja nimetatud tegevusega seotud majandamiskulud. Lisatud on vahendid personalikulude tõusuks.

Detailsem info keskkonnakaitse kuludest tegevusalade viisi on toodud tabelis 13.

Tabel 13. Keskkonnakaitse tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Jäätmekäitlus (prügivedu)	145 817	17 000	-128 817
Avalike alade puhastus	390 000	426 000	36 000
Heitveekäitlus	29 500	29 500	0
Haljastus	171 545	189 600	18 055
Keskkonnakaitse haldus	33 610	30 351	-3 259
Kokku keskkonnakaitse kulud	770 472	692 451	-78 021

3.3.5. Elamu- ja kommunaalmajandus, tervishoid

2023. aasta eelarve elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusvaldkonna kuludeks kokku on 152 890 eurot, mis on 28 985 eurot ehk 19,0% vähem kui 2022. aastal. Summa on väiksem, kuna valla omandis olevaid korterites remonti ei planeerita.

Elamumajanduse arendamise tegevusala real on kajastatud vallale kuuluvate korterite majandamisega seotud kulud ja kommunaalkulud. Eelarvestatud summa on väiksem, sest eelneva aasta summa sisaldas Aegviidu Tamme 13 hoone lammutuskulud kokku summas 14 907 eurot.

Tänavavalgustuse tegevusala real on kajastatud tänavavalgustusega seotud hooldustööd kokku summas 8 500 eurot ja elektri tarbimise kulud 40 000 eurot. Lisatud on 25 valgusposti kasutusrendi kulud.

Muu kommunaalmajanduse tegevusala real on kajastatud rendile antud hoonete ja ruumide majandamis- ning kommunaalkulud. Eelarvesumma sisaldab muuhulgas ka hulkuvate lemmikloomadega seotud kulutusi. Kommunaalmajanduse tegevuse eelarvele väheneb, sest 2022. aastal oli eelarvestatud Kehra turu opereerimisega seotud kulud. Turgu hakkab haldama Anija Valla Kultuurikeskus ja kulud on eelarvestatud tema eelarves.

Tervishoiu tegevusala real on kajastatud tervisekeskuse hoonega seotud hoolduskulud: soojussõlme hooldus, elektrikäidu teenus, ventilatsiooniseadmete hooldus, ATS seadmete hooldus, lifti hoolduskulud ja hoone kindlustuskulud. Lisaks Aegviidu perearsti ruumide kommunaalkulud.

Detailsem info elamu- ja kommunaalmajanduse kuludest tegevusalade viisi on toodud tabelis 14.

Tabel 14. Elamu- ja kommunaalmajanduse tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Elamumajanduse arendamine	53 055	33 120	-19 935
Tänavavalgustus	51 000	56 100	5 100
Muu elamu- ja kom.majandus	77 820	63 670	-14 150
Tervishoid	6 300	6 300	0
Kokku elamu- ja kom.kulud	188 175	159 190	-28 985

3.3.6. Vaba aeg, kultuur ja sport

2023. aasta eelarve vaba aja-, kultuuri- ja spordi tegevusvaldkonna kuludeks kokku on 1 164 360 eurot, mis on 114 882 eurot ehk 10,9% enam kui 2022. aastal.

Sporditegevuse eelarve real kajastatakse sihtasutusele Anija Valla Spordimaailm spordisaalide ja – rajatiste kasutamise eest makstavat summat. Lisaks Anija valla osalused projekti „Kõrvemaa Rattaring“ tegevuskuludes ja kolme valla ühise tegutsemise lepingu alusel suusa- ja terviseradade

hoolduse osamakse. Sihtasutuse omatulud 2022. aastal on kokku ca 43 tuhat eurot, mis moodustab majandustegevuse tuludest 20%.

Puhkeparkide tegevusala real on eelarvestatud Aegviidu terviseradade elektri tarbimise kulud ja maa rendi maksed ning Aegviidu Tervisedepoo hoone püsikulud. Eelarvestatud on nimetatud kulud SA Anija Valla Spordimaailmale tegevustoetuse eraldise summa hulgas, vt lk 12-13 p 3.2

Noortekeskuse eelarvele on lisatud vahendid personalikulude tõusuks.

Noorte huvialategevuseks eraldatakse vahendid riigi poolt toetusfondi kaudu sihtotstarbeliselt. Toetusraha abil tagatakse, et noortel oleks võimalik osaleda vähemalt kultuuri, spordi ning loodustäppisteaduse ja tehnoloogia valdkondade huviringides. Riigi poolt eraldatud summa on eelarvestatud esialgsete andmete alusel.

Raamatukogu eelarvetele on lisatud vahendid personalikulude tõusuks. Raamatute ja ajakirjanduse soetamiseks on eelarvestatud Anija Valla Keskraamatukogule 18 000 eurot ja Aegviidu Vallaraamatukogule 9 000 eurot. Aegviidu Vallaraamatukogu hoones on planeeritud remontida korsten ja vundament. Lisaks komplekteeritakse teavikuid raamatukogudele Harju Maakonnaraamatukogu kaudu. Summa 2023. aastaks ei ole eelarve projekti koostamise ajaks veel teada.

Kultuurikeskuse ja rahvamajade eelarvetele on lisatud vahendid personalikulude tõusuks.

Kalmistu majandamiskuludele on lisatud juurde personalikulude tõusuks vahendid.

Detailsem info vaba aja-, kultuuri- ja sporditegevuse kuludest on toodud tabelis 15.

Tabel 15. Vaba aja, kultuuri ja spordi tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Sporditegevus	219 687	317 905	98 218
Puhkepargid	19 600	0	-19 600
Noortekeskus	120 658	134 400	13 742
Noorte huvialategevus	105 150	82 383	22 767
Anija Valla Keskraamatukogu	118 384	141 773	23 389
Aegviidu Vallaraamatukogu	49 010	61 270	12 260
Harju Maakonnaraamatukogu	8 721	0	-8 721
Anija Valla Kultuurikeskus	318 165	318 491	326
Aegviidu Rahvamaja	69 923	87 938	18 015
Kalmistud	20 180	20 200	20
Kokku vaba aeg,kultuur,sport	1 049 478	1 164 360	114 882

3.3.7. Haridus

2023. aasta eelarve haridusele kokku on 7 522 304 eurot , mis on 1 061 600 eurot ehk 26,4 % enam kui 2022. aastal. Riigi poolt 2023. aastaks eraldatakse hariduskuludeks kokku 2 435 113 eurot, mis on 513 234 euro võrra suurem, kui varasemal aastal. Hariduskuludest 66% kaetakse valla enda eelarve vahenditest ja 33% riigii poolt eraldatud vahenditest ning ca 1% muudest toetuse vahenditest.

Õpetajate sh lasteaia õpetajate töötasu alammäär 2023. aastal on 1 749 eurot (2022.a. 1 412 eurot) tõus 24%. Haridusametuste töötajatele, kellele makstakse töötasu valla eelarve vahendite arvelt, on arvestatud töötasude tõusuks kuni 24%.

Lasteaedades käib kokku 308 last, sellest Anija Valla Lasteaedades 260 ja Aegviidu lasteaia 48 last. Eelarvetele on lisatud personalikulude tõus.

Anija valla koolides õpib kokku 663 õpilast, (2022.a. 636) sellest, põhikooli astmes õppijaid 588 (2022.a. 578) ja gümnaasiumi astmes õppijate arv 75 (2022.a. 58 õpilast). Riigi poolt eraldatav haridukulude toetus 215 200 eurot gümnaasiumi astme õpetajate tööjõukuludeks on piisav ja valla enda eelarve vahendeid lisamiseks vajadus puudub.

Riigi poolt eraldatav haridustoetus põhikooli õpetajate, õppealajuhatajate ja direktorite tööjõukuludeks kokku on 2 222 001 eurot. Tegelik vajadus on 2 344 389 eurot, ehk 5,2% nimetatud tööjõukuludest kaetakse valla enda eelarve vahendite arvelt.

Kehra Kunstidekoolis osaleb huvihariduse õppes 254 õpilast, neist muusika õppes 88, kunsti osakonnas 33, ettevalmistusklassides 59, „Heli Laulustuudios“ 71 laululast. Lisaks individuaalõppele tegutsevad koolis plaatilli ansambel „Xilofono“, kaks viiuliansamblit, flöödiansambel ja puhkpilliansambel. Aegviidu filiaalis õpib 18 õpilast kolmel erialal -klaver, akordion ja viiul.

2023. aasta eelarvestatud kuludes on arvestatud muutustega teiste valla lasteaedades ja koolides käivate laste kohamaksu eest tasumise summades. Arvestuse aluseks on teistes valla lasteaedades ja koolides käivate Anija valla laste arv. Teiste valdade põhikoolides õpib 70 õpilast (2022.a. 72 õpilast), gümnaasiumites 62 õpilast (2022.a. 73 õpilast), lasteaedades 15 last (2022.a. 13 last) ja huvikoolides 20 last (2022.a. 25 last). Koolide õpilase pearahaks on arvestatud 99 eurot kuus (2022.a. 96 eurot). Lasteaia kohatasude tõusuks on arvestatud 20%.

Koolitranspordi kulude eelarve real on kajastatud Aegviidu koolilaste transpordikulu ja Raasiku Vallavalitsusele makstav bussitranspordi hüvitis.

Koolilõuna kuludeks on arvestatud 175 eurot ühe õpilase kohta aastas ja eelarve tõus tuleneb laste arvu muutustest. Riigi poolne toetuse määr ei muutu võrreldes varasema aastaga.

Õpilaste majutuskuludeks on arvestatud on 11 õpilase (2022.a.10 õpilast) õpilaskodu tasud.

Hariduse abiteenuste eelarveks on planeeritud Haridus- ja Teadusministeeriumilt 2022. aastal eraldatud toetus Ukrainast saabunud sõjapõgemikest noorte lõimumist ja keeleõpet toetavate tegevuste elluviimiseks noortevaldkonnas. Tegevused toimuvad 2023. aastal.

Hariduse halduse eelarvele on lisatud vahendid töötasude tõusuks.

Hariduse tegevusvaldkonna eelarved tegevusalade lõikes on toodud tabelis 16.

Tabel 16. Hariduse tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Aegviidu lasteaed	374 994	456 718	81 724
Anija Valla Lasteaiad	1 898 375	2 064 887	166 512
Muud lasteaiaid	54 800	80 063	25 263
Alavere Põhikool	575 590	718 642	143 052

Aegviidu Kool	500 849	594 668	93 819
Muud põhikoolid	83 400	95 460	12 060
Kehra Gümnaasium	2 346 867	2 760 629	413 762
Muud gümnaasiumid	84 400	71 424	-12 976
Kehra Kunstidekool	330 302	398 379	68 077
Muud huvikoolid	43 100	61 200	18 100
Koolitransport	12 060	18 989	6 929
Koolitoit Kehra	95 193	97 200	2 007
Koolitoit Alavere	14 683	15 300	617
Koolitoit Aegviidu	14 139	14 750	611
Õömaja (õpilaskodu)	5 350	14 380	9 030
Hariduse abiteenused	2 277	5 280	3 003
Hariduse haldamine	24 325	54 335	30 010
Kokku hariduse kulud	6 460 704	7 522 304	1 061 600

3.3.8. Sotsiaalne kaitse

2023. aasta eelarve sotsiaalsele kaitsele on kokku 1 216 132 eurot, mis on 157 192 eurot ehk 14,8% rohkem kui 2022. aastal. Sotsiaalse kaitse tegevusvaldkonna all planeeritakse kulutused puuetega inimeste tegevustele ja nende hooldajatele, eakate hooldekodude teenustele, koduhooldajatele, laste sotsiaalsele kaitsele ja sotsiaalsele toimetulekule.

Sotsiaalhoolekandeametitele makstavate tasude eelarves on arvestatud hooldekodudele makstavad kohatasud. Hooldekodudes viibib 2022. aasta novembrikuu seisuga 16 Anija valla inimest ja järjekorras on viis. Eelarvestatud on 2023 esimese poolaast summaks 55 890 eurot. Võttes arvesse ka teadaolevaid kohatasude hinna tõususi. Teisel poolaastal rakendub riigis üldhoolduse reform, mille alusel eraldatakse kohalikele omavalitsustele vahendid hooldekodude kohatasude eest tasumiseks ja valla eelarvest kaetakse ca 162 eurot ühe isiku kohatasu kohta kuus.

Eakate sotsiaalse kaitse tegevuse eelarve kulud sisaldavad eakate ja liikumispuudega inimeste kodude kohandamine seotud kulutusi.

Koduteenuste osutamisega seotud kulude eelarves on lisatud personalikulude tõus.

Perekondade sotsiaalse kaitse kuludena on eelarvestatud peredele tugiteenustega seotud kulud: laste ja lastega perede nõustamisteenused (perelepitus, kriisinõustamine, psühholoogiline nõustamine. Puuetega laste transpordikulud kooli ja tagasi. Sõidud toimuvad neljal marsuudil: Tallinna koolid, Porkuni, Näpi ja Roela.

Energia hinnatõusu toetusteks ja laste turvakodude ning perede varjupaiga erakorralisteks teenusteks vahendeid ei planeerita.

Laste ja noorte asendus- ja järelhooldusteenuste eelarve vahenditest kaetakse asendus- ja perekodude kulud. Rahalised vahendid eraldatakse riigi toetusfondi kaudu ja on eelarvestatud 90% tegelikust aasta vajadusest. Ülejäänud osa eraldatakse sügisel 2023.

Raske ja sügava puudega laste teenuste ESF vahenditest rahastatav projekt lõpeb 2022. aastal ja jätkusuutlikuse tagamiseks on eelarvestatud lapsehoiuteenuste kulud.

Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele eelarvereal kajastatakse sotsiaalmaja, Kehra Kose mnt. 22, ülalpidamiskulud.

Kehra Sotsiaalkeskuse eelarvele on lisatud juurde vahendid personalikulude tõusuks.

Erihoolekande kulude eelarve arvestamise aluseks on teenust vajavate klientide arv, eelarvestatud on summad üheksa isiku kohta. Kulud katab Sotsiaalministeerium.

Sotsiaalse kaitse haldamise eelarvele on lisatud juurde vahendid personalikulude tõusuks.

Matusetootuse eelarve real on kajastatud omasteta lahkunu matmiskulud.

Sotsiaalvaldkonna tegevuses on planeeritud teenused raske ja sügava puudega lastele, mille kulud katab Sotsiaalkindlustusamet.

Detailsem info sotsiaalse kaitse tegevusvaldkonna kuludest tegevusalade viisi on toodud tabelis 17.

Tabel 17. Sotsiaalse kaitse tegevusvaldkonna kulud

Tegevusala	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve	Muutus eurodes
Sotsiaalhoolekandeasutused	78 960	205 890	126 930
Eakate sotsiaalne kaitse	12 400	10 000	-2 400
Eakate koduteenused	29 385	52 154	22 769
Asendus- ja järelhooldusteenus	242 101	245 362	3 261
Varjupaiga teenused lastele	2 000	0	-2 000
Energia hinnatõusu menetluskulud	11 443	0	-11 443
Perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	36 863	44 573	7 710
Laste ja noorte tugisüsteemi projektid	31 418	6 000	-25 418
Perekodu	153 480	151 397	-2 083
Puuetega lastele teenused	124 060	98 431	-25 629
Eluasemeteenused riskirühmadele	33 542	36 020	2 478
Kehra Sotsiaalkeskus	122 887	132 136	9 249
Erihoolekande teenus	20 742	22 212	1 470
Sotsiaalse kaitse haldamine	158 659	210 957	52 298
Matusetootused	1 000	1 000	0
Kokku sotsiaalse kaitse kulud	1 058 940	1 216 132	157 192

4. Investeerimistegevus

KOFSi kohaselt planeeritakse investeerimistegevuse eelarve osas põhivara soetused ja müügid, saadavad ja antavad sihtfinantseerimised põhivara soetusteks, osaluse soetused ja müügid, muude aktsiate ja osade soetused ja müügid, antavad ja tagasilaekuvad laenud ning finantstulud ja –kulud. Seaduses kasutatav põhivara soetuse mõiste sisaldab materiaalse ja immateriaalse põhivara soetust sh raamatupidamise seaduse alusel ka renoveerimist, kuna renoveerimise tulemusena tehakse vara väärtuse tõstmiseks kulutusi, mille järel vara kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta. Investeeringu piirmäär on 12 000 eurot koos käibemaksuga ja väiksema maksumusega soetused kajastatakse põhitegevuse kuludena.

Põhivara soetus ja põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas seaduse kohaselt miinusega. Põhivara müük ja põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine kajastatakse investeerimistegevuse eelarveosas plussiga ning sellele liidetakse finantstulude ja –kulude vahe. Investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma leidmine on vajalik eelarve tasakaalu, ülejäägi või puudujäägi õigeks arvestamiseks.

Põhivara müügina 2023. aastal on planeeritud summa kokku 259 000 eurot. Vastavalt Anija Vallavolikogu 24.11.2022 otsusele nr 74 „Vallavara võõrandamine avaliku enampakkumise korras“ müüakse Salo tn 2, 4, 6 ja 8 ning Põhja tn 1a, 2b, 3 ja 3a ning Mulla tn 1a. Lisaks on planeeritud müüa Kehra Turu tn 2 korter.

Põhivara investeringuteks on kavandatud 2023. aastal 3 639 419 eurot, millest EL toetuste vahendite abil 932 698 euro väärtuses. Detailsem info on toodud alapeatükis 4.1., lk 23.

Põhivara soetusteks antav sihtfinantseerimise summana on planeeritud kokku 117 156 eurot ja detailsem info on toodud alapeatükis 4.2, lk 24.

Finantstuludeks on pangakontodel oleva raha jäägilt saadavad pangaintressid. Finantskuludeks on laenudelt makstavad intressid. EURIBORi määraks on arvestatud 3%, millele lisandub finantsasutuse intressimäär.

2023. aasta investeerimistegevuse koondandmed on toodud tabelis 18.

Tabel 18. Investeerimistegevuse koondsummad

Investeerimistegevus	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve
Põhivara müük	210 353	259 000
Põhivara soetus	-4 106 083	-3 639 419
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 384 082	932 698
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-108 716	-117 156
Finantstulud	1 160	1 000
Finantskulud	-30 812	-167 586
Kokku investeerimistegevus	-2 650 016	-2 731 463

4.1. Investeeringuobjektid

2023. aastaks on planeeritud investeerida põhivaradesse kokku 3 639 419 eurot. Põhivarade soetused on planeeritud katta toetuse vahenditest kokku summas 1054 698 eurot ja laenu vahenditest 2 500 000 eurot.

Planeeritud investeeringute aluseks on Anija Vallavolikogu 22.09.2022 määrusega nr 17 „Anija valla arengukava aastateks 2021-2027“ kinnitatud lisa nr 1 investeeringute kava.

Teede remondiks ja ehitusteks kavandatud objektid on vastavuses Anija Vallavolikogu 22.09.2022 määruse nr 16 „Anija valla teede ja tänavate teehoiukava aastateks 2022-2025“ kinnitatud teehoiukavaga. Kokku investeeringute maksumus 1 437 791 eurot, millest suurim investeering on Kehra-Anija jalgratta- ja jalgteed rajamine.

Tänavavalgustust on planeeritud rajada Salumäe, Kaunissaare, Lehtmetsa, Pikva, Vetla ja Vikipalu.

2023. aastaks planeeritud investeeringute objektid koos maksumuste ja finantseerimisallikatega on toodud tabelis 19.

Tabel 19. 2023. aastaks kavandatavad investeeringuobjektid

Investeeringuobjekti nimetus	Eelarvestatud maksumus	sellest	
		laenu vahendid	toetused
Tegevusvaldkond: majandus			
Teehoiukava alusel	205 000	205 000	
Kehra-Anija jalgratta- ja jalgteed rajamine	1 090 791	827 730	263 061
Soodla-Kõrvemaa kegliklustee	142 000		142 000
Maade möödistamine ja maa ost	12 600	3 000	
Mulla tänava uuselamuarendus	150 000	150 000	
Põrgupõhja sademeveesüsteemi I etapp	54 000	54 000	
Alavere pargi arendamine	134 479	54 491	79 988
Tänavavalgustuse rajamine	50 000	50 000	
Tuletõrje veevõtukohtade rajamine	23 988		
Kokku majanduse valdkond	1 875 270	1 344 221	485 049
Tegevusvaldkond: haridus			
Aegviidu lasteaia hoone renoveerimine	1 114 560	559 911	554 649
Lastetare hoone juurdeehitus	500 000	500 000	
Lastetare mänguväljakud	97 150	75 868	
Kehra Kunstidekooli trummiklassi kohandamine	15 000		15 000
F.R.Kreutzwaldi 2 pandus	29 851		
Kokku hariduse valdkond	1 629 560	1 135 779	569 649
Tegevusvaldkond: sotsiaalne kaitse			
Sotsiaalmaja Kose mnt 22 kanalisatsiooni renov.	20 000	20 000	
Kokku sotsiaalse kaitse valdkond	20 000	20 000	
INVESTEERINGUD KOKKU	3 524 830	2 500 000	1 054 698

2023. aasta toetused investeeringuteks:

Toetuse andja	Investeeringuobjekt	Toetuse summa
Rahandusministeerium	Kehra-Anija jalgratta- ja jalgteed rajamine	263 061
Rahandusministeerium	Aegviidu lasteaia renoveerimine	554 649
Rahandusministeerium	Hajaasustuse programm	20 000
LEADER projekt	Alavere pargi arendamine	79 988
Erakondade toetus	Trummiklassi rajamine	15 000
KOKKU		932 698

4.2. Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks

2023. aasta eelarvesse on planeeritud anda põhivara sihtfinantseerimisena toetust omaosaluse kaasfinantseerimiseks. Kokku finantseerimiseks antav summa 117 156 eurot.

Sihtasutusele Anija Mõisa Haldus eraldatakse projekti omaosaluseks 57 156 eurot. Sihtasutus on saanud toetuse Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuselt Anija mõisa püsinäituse edasiarendamiseks 133 364 eurot. Projekti kogumaksumus on 190 520 eurot, millest omaosalus 57 156 eurot.

Hajaasustuse programmi raames on planeeritud toetuste kogumahuks 40 000 eurot. Toetust makstakse valla kodanikele, kes esitavad vastavad taotlused. Rahandusministeerium finantseerib nimetatud summast kuni 50%.

Vabaühendustele eraldamiseks investeeringutoetuste reserv on eelarvestatud summas 20 000 eurot. Toetuse eraldamise otsustab Anija Vallavolikogu.

5. Finantseerimistegevus

KOFSi alusel kuuluvad finantseerimistegevuse eelarveosa koosseisu laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine, kohustuste võtmine teenuste kontsessioonikokkulepete alusel ning võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine, emiteeritud võlakirjade lunastamine ning tagasimaksed teenuste kontsessioonikokkulepete alusel. Finantseerimistegevuse kogusumma on üks komponent eelarve ülejäägi ja puudujäägi arvestamisel.

5.1. Laenud

2023. aastal makstakse laenukohustuste põhiosa tagasimakseid kokku summas 750 894 eurot ja lisaks intressikulu kokku 167 586 eurot. Intressikulude arvestamisel on võetud Euribori intressimääraks 3%.

2023. aasta eelarves on planeeritud võtta investeeringuteks laenu 2,5 miljonit eurot. Laenuga finantseeritavate investeeringute objektidest annab ülevaate tabel 19, lk 23.

Anija Vallavalitsusel on hetke seisuga üheksa kehtivat laenulepingut:

- 1) SA Keskkonnainvesteeringute Keskus - Kehra reoveekogumisala veevarustuse ja kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine ja laiendamine, kaasrahastamise omafinantseeringu katteks võetud laen. Põhiosa tagasimaksed algasid 01.01.2013 ja lõpevad 27.08.2028. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga on 368 309 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 0,504%.
- 2) SEB pank - Kehra Gümnaasiumi tehnosüsteemide rekonstrueerimise kaasfinantseerimiseks ja Kehra Gümnaasiumi inventari ostuks ning Anija vallamaja renoveerimiseks võetud laen. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2013 ja lõpevad 16.01.2023. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga on 8 627 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 1,464% + Euribor 0,237%.
- 3) SEB pank - Kehra Gümnaasiumi algklasside maja ja üldruumide renoveerimise ning vallamaja fassaadi renoveerimise kaasfinantseerimiseks võetud laen. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2014 ja lõpevad 15.01.2024. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 27 153 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 1,31% + Euribor 0,237%.
- 4) LHV pank - Kehra staadioni ehitamiseks ja lasteaed Lepatriinu renoveerimiseks võetud laen. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2017 ja lõpevad 15.12.2024. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 256 161 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 0,78% + Euribor 0,363%.
- 5) LHV pank – Aegviidu spordihoone ehituseks võetud laen. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2018 ja lõpevad 15.11.2024. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 99 067 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 0,85%. Euribori tõusust tulenevast muudatusest teatatud veel ei ole.

- 6) Swedbank – 2018. aastal võetud laen summas 1,2 miljonit eurot valla teede remondiks ja EL projektide investeeringute omaosaluseks. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2019 ja lõpevad 16.07.2028. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 715 724 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 1,12% + Euribor 0,532%.
- 7) SEB pank – 2019. aastal võetud laen summas 550 000 eurot EL projektide investeeringute omaosaluseks. Põhiosa tagasimaksed algasid 15.01.2020. aastal ja lõpevad 15.01.2028.a. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 352 415 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 1,25% + Euribor 2,291%.
- 8) SEB pank – 2021. aastal sõlmiti laenuleping 2,5 miljoni euro kohta, millest 2021. aastal võeti välja 1,5 miljonit eurot Alavere koolihoone renoveerimiseks ja 2022. aastal 1,0 miljonit eurot uue lasteaia ehitamiseks. Põhiosa tagasimaksed algasid 2022. aastal ja lõpevad 2031. aastal. Laenu jääk 01.01.2023 seisuga 2 336 094 eurot. Intressimäär 2022. aastal oli 0,71% + Euribor 0,926%.
- 9) SEB pank – 2022. aastal võetud laen summas 1,35 miljonit eurot uue lasteaia ehitamiseks. Põhiosa tagasimaksed algavad 2023. aastal. Intressimäär 2022. aastal oli 1,04% + Euribor 1,809%

5.2. Pikaajalised kohustused

Vastavalt Anija Vallavolikogu 14.aprill 2022 otsusele nr 49 soetati Keskkonnaministeeriumilt Kehra linnas asuvad elamumaad Salo tn 2, 4, 6 ja 8 ning Põhja tn 1a, 3 ja 3a. Kinnistute eest kuulub tasumisele 343 850 eurot järgneval neljal aastal neljas võrdses osas. Osamakse suurus 85 962,50 eurot. Esimene osamakse tasutakse 2023. aastal.

Finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma leidmiseks lahutatakse eelarveaastal võetava laenu ja muude võetud pikaajaliste kohustuste summast tagasimakstavate laenude ja pikaajaliste kohustuste põhiosa kogusumma.

2023. aasta finantseerimistegevuse koondsummad on toodud tabelis 20.

Tabel 20. Finantseerimistegevuse koondsummad

Finantseerimistegevuse liik	2022 aasta eelarve	2023 aasta eelarve
Laenude võtmine	2 350 000	2 500 000
Pikaajaliste kohustuste võtmine	343 850	0
Võetud laenude tagasimaksmine	-675 859	-750 894
Pikaajaliste kohustuste tasumine	0	-85 963
Kokku finantseerimistegevus	2 017 991	1 663 143

6. Likviidsete varade muutus

KOFSi alusel kuuluvad likviidsete varade muutuse eelarveosa koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Kohalikel omavalitsustel võib olla pangadeposiite ja väärtpapereid, mida käsitletakse seaduse kohaselt likviidsete varadena, kui neid saab vahetada suhteliselt lühikese ajaperioodi jooksul raha vastu ja neil puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Kohaliku

omavalitsuse üksuste osalusi, muid aktsiaid ja osasid, nende väärtpaberite soetust ja müüki kajastatakse investeerimistegevuse eelarve osas.

Likviidsete varade saldo suurenemine kajastatakse vastavas eelarveosas plussiga, saldo vähenemine kajastatakse miinusega. Sarnaselt investeerimis- ja finantseerimistegevuse tulemitest kajastamisele on vastav regulatsioon vajalik eelarve ülejäägi või puudujäägi arvestamiseks. Eelarve tulemitest peab võrduma likviidsete varade muutuse eelarve kogusumma ja finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma vahel. Eelarve on puudujäägis, kui eelarve tulemitest on negatiivne.

2023. aasta eelarve tulemitest ja tasakaal

Eelarveosa nimetus	2022	2023
Põhitegevuse tulude eelarveosa kogusumma	11 906 797	13 236 517
Põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma	-11 700 426	-13 139 412
Põhitegevuse tulemitest	206 371	97 105
Investeerimistegevuse eelarveosa kogusumma	-2 650 016	-2 731 463
Finantseerimistegevuse eelarveosa kogusumma	1 674 141	1 663 143
Likviidsete varade muutuse eelarveosa kogusumma	-769 504	-971 215
Likviidsed vahendid	869 456	740 279
Nõuete ja kohustuste muutus	0	230 936
Tasakaal	99 52	0

7. Netovõlakoormus

KOFS pöörab suurt tähelepanu omavalitsuste võlakoormusele. Seaduse kohaselt on netovõlakoormus laenukohustiste ja likviidsete varade vahe aruandeaasta lõpu seisuga. Võlakoormuse arvestamisel lähtutakse netoarvestuse põhimõttest, et suuremas summas likviidsete vahendite olemasolul saaks omavalitsusüksustele võimaldada suuremas summas kohustiste võtmist. Netovõlakoormuse arvestuses võetakse arvesse erinevad võlakohustised, sh võetud laenud, kapitalirendi- ja faktooringkohustised, emiteeritud võlakirjad, tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustised, tagastamisele kuuluvad sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksud, pikaajalised võlad tarnijatele, teenuste kontsessioonikokkulepetest tekkivad kohustised ja muud pikaajalised kohustised, mis nõuavad tulevikus rahast loobumist. Anija valla netovõlakoormuse arvestusse võetakse laenukohustised ja pikaajalised kohustused.

Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda lõppenud aruandeaasta kuuekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude summat. Kui vahe on väiksem, kui 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60% vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Seadus kehtestab netovõlakoormuse ülemmäära, mis sõltub omafinantseerimise võimekusest.

Netovõlakoormuse näitajad:

Anija vald	2022 eelarveaasta lõpuks	2023 eelarveaasta lõpuks
Põhitegevuse tulud	11 906 797	13 236 517
Laenukohustiste jääk	5 513 550	7 262 656
Pikaajaliste kohustuste jääk	343 850	257 887
Likviidsete varade suunamata jääk	99 952	0
Netovõlakoormus (eurodes)	5 757 448	7 520 543
Netovõlakoormus %	48,4%	56,8%

Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole vastuolus Euroopa Liidu õigusega

Määruse jõustumine

Eelnõu valmimine koos kooskõlastusega jaanuar 2023

Määrus jõustub 01. jaanuar 2023.a.